

Влада Србије је од 1. фебруара повећала акцизе на гориво, алкохолна пића, кафу, течности за пуњење електронских цигарета, никотинске врећице, дуванске прерађевине, природни гас за крајњу потрошњу и компримовани природни гас.

Реч је о уобичајеном повећању, јер се акцизе углавном у фебруару или мају усклађују са прошлогодишњом инфлацијом. Подсетимо, инфлација у Србији је на крају прошле године износила 4,3 одсто.

Саговорници Данаса кажу да ће повећање акциза утицати на даљи раст цена акцизне робе и да ће додатно оперетити кућне буџете просечног домаћинства у Србији.

На највећем добитку, додају наши саговорници, биће државни буџет из којег ће се даље финансирати изградња путева, објеката за изложбу „ЕХПО“ и осталих планираних пројеката.

Који су нови износи акциза?

Према подацима из Службеног гласника, износ акцизе на оловни бензин порастао је са 71,47 на 74,54 динара по литру, затим акциза на безоловни бензин сада износи 70,11 динара по литру, а била је 67,22.

Вредност акцизе гасних уља порасла је са 69,12 на 72,09 динара по литру, керозина са 80,58 на 84,04 динара по килограму, течног нафтног гаса са 52,49 на 54,75 динара по килограму, биогорива и биотечности са 62,54 на 65,23 динара по литру.

Када је реч о алкохолним пићима, акциза на јака алкохолна пића порасла је са 53.746,20 на 56.057,29 динара, на нискоалкохолна пића са 26,89 на 28,05 динара по литру, а на пиво са 30,72 на 32,04 динара по литру.

Износ акцизе на непржену кафу износи 112,71 динар по килограму, а био је 108,06 динара по килограму. Акциза на пржену кафу скочила је са 135,07 на 140,88 динара по килограму.

Акциза на никотинске врећице порасла је за 4.842 на 5.050,21 динар по килограму. Износ акцизе на цигарете из увоза и оне произведене у земљи од 1. јануара је 103,65 динара по паклици, а од 1. јула ове године поново ће порасти на 105,40 динара.

Нова акциза на природни гас за погон возила износи 1.231,32 динара по мегават-часу, а за грејање 71,04 динара по мегават-часу. Ове акцизе прошле године износиле су 1.180,59 динара по мегават-часу, односно 68,11 динара по мегават-часу.

Од 1. фебруара ове године уведена је први пут и наплата акциза на компримовани природни гас која ће износити 1.231,36 динара по мегават-часу.

„Сваки трошак поскупљује робу“

На питање да ли ће повећање акциза утицати на повећање цена ове робе, професор Економског факултета Љубодраг Савић рекао је за Данас да свако повећање било ког трошка, што акцизе свакако јесу, мора у већој или мањој мери да повећа и цене робе.

„Генерално нема никакве дилеме да било какво повећање цена, одакле год да долази, да ли је на то утицала држава кроз повећање акциза, пореза на промет или су утицали трговци због марже или су утицали произвођачи због пораста трошкова, то утиче и на крајњу цену“, рекао је Савић.

Истиче да држава када доноси буџет проценује у односу на расходе колико јој је новца потребно и за редовна финансирања, као што су на пример исплате пензија и плата у јавном сектору, али и финансирања изградње инфраструктурних пројеката.

„Када је висока инвестициона активност, на пример граде се путеви, гради се сада ЕХПО, држава у таквим ситуацијама може да повећава своје приходе повећавајући акцизе или порезе како би финансирала изградњу“, навео је Савић.

Међутим, упозорава да држава мора добро да балансира између инвестиција, односно новца који се улаже у инфраструктурне пројекте, и тога да повећање акциза, пореза и осталих намета не угрожава животни стандард грађана.

„Тешко да ће неки трговац да смањи своју маржу, а да прихвати повећање акцизе“, указао је Савић и додао да и трговци, осим државе, морају да воде рачуна и да не подижу цене изнад онога колико је држава подигла.

„Е сада, проблем је код нас што ми имамо доминантне трговце који могу да се договарају, како је то и установљено, јер нема конкурентске борбе међу њима да се они боре за потрошача, а један од начина борбе је снижавање цена. Када то изостане, када нема тржишне боре, него има договарања или слеђења што раде мањи трговински ланци, онда добијемо у продавницама такве цене какве добијемо“, објаснио је Савић.

На питање да ли у новембру можемо поново очекивати повећање акциза, Савић каже да

је то тренутно тешко проценити и додаје да не верује да ће држава на такав начин ићи са обезбеђивањем средстава у буџету.

„Држава мора да води рачуна, нарочито због сложених околности које данас имамо. Имате неке захтеве који су политички, а када повлачите у економском смислу потезе који значајно утичу на стандард и грађана и трговца и произвођача онда наравно то је још један разлог за незадовољство“, рекао је Савић.

Због тога је уверен да држава неће до краја године поново подизати акцизе, већ да ће се за планиране инвестиције задуживати.

И економиста Саша Ћоговић сматра да нема никакве дилеме да ће повећање акциза утицати на раст цена свих акцизних производа.

„Треба имати у виду да је цена кафе додатно порасла због раста цена на берзи услед неповољних временских прилика који су смањили понуду кафе на светском тржишту, што је додатно повећало цену кафу и на нашем тржишту, а акцизе ће то додатно да оптерете“, додаје Ћоговић.

Свакако ће, како каже, на овај начин буџет бити на добитку, не само због акциза на кафу, већ и акциза на гориво, јер је ту, истиче, главни генератор пуњења буџета.

(Данас)